Ч. 189 (11.442). Львів, пятниця 24. серпня 1928.Poniowa opłata zapłacono ryczałtem. Рік XLIV

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10. II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 3 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
" Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Панцирник „А" і соціялісти.

Львів, 23. серпня 1928.

Кілька днів уся европейська політична опінія була незвичайно заабсорбована подіями, що розвинулися в Німеччині біля будови великого воєнного корабля-панцирника „А". Німеччина стояла кілька днів перед дуже поважною загрозою крізи кабінету, на чолі якого стоїть соціялдемократ Мюллер. А при теперішній парляментарній ситуації зложити новий кабінет без німецьких соціялістів незвичайно тяжко, якщо не зовсім неможливо. Тому то й всі так пильно й уважно слідкували за розвитком тих подій. Нині вже ясно, що з причини будови нового панцирника „А" крізи уряду не буде.

Але як воно дійшло до такого поважного напруження? Ще за уряду Маркса приняв був німецький парлямент постанову про будову нового панцирника. Тоді німецька соціялдемократія вела проти тієї постанови завзяту боротьбу в парляменті але безуспішно. Вона стояла — і нині стоїть! — на становищі, що Німеччина тепер не має ніякої потреби будувати воєнні кораблі. Це очевидно нічого не помогло, бо постанову про будову парлямент приняв. Особливо сильно заявлялися за будовою праві німецькі партії, для яких все ще не стратив ваги передвоєнний клич: „Будуччина Німеччини на морю".

За попереднього уряду до реалізації постанови про будову панцирника не прийшло. За те в часі виборів до теперішнього парляменту будова панцирника „А" стала для деяких партій осередком виборчої кампанії. І соціялдемократи використовували в виборчій кампанії справу панцирника проти правих партій закидуючи їм, що тією будовою хочуть заініціювати давний мілітаризм та ввести батьківщину в новий воєнний катаклізм, що принесе народові тільки нещастя. Коли ж по виборах прийшло до формування уряду соціялісти в переговорах з іншими групами знов мусіли стрінутися зі справою панцирника. Вони, що вели виборчу кампанію під гаслами пацифізму, були в часі переговорів у справі творення уряду завзятими противниками будови нового панцирника, дарма, що на те був уже ухвалений закон. За те їх контрагенти при формуванні уряду й чути не хотіли, щоби відмовлятися від постанови попереднього парляменту та обходити закон. Остаточно уряд утворено з соціялістом Мюллером на чолі.

Потім прийшов і момент, що треба було реалізувати постанову попереднього парляменту про будову панцирника. Кабінет Мюллера не завагався ні на момент і приступив до її реалізації. В німецькій соціялдемократичній пресі загуло. По всіх партійних соціялістичних організаціях счинився шум і галас, посипалися протести проти Мюллера і його соціялістичних товаришів з уряду, і появилися навіть домагання, щоби всі соціялісти з уряду негайно уступили. Здавалось, що Німеччина ввійде в дуже важку та затяжну урядову кризу. Соціялісти, хоч і признали, що уряд виконує тільки закон, але всеж твердили невпинно, що без санкції теперішнього парляменту цього робити не можна. А що уряд це зробив то поступив не тільки з соціялістичного становища неправильно і не тільки спроневірився ідеї пацифізму, але й допустився протиконституційного вчинку. Через те повинен уступити. Відбулося обєднане засідання виконавчих комітетів соціялдемократичної партії і парляментарної фракції, але на ньому рішено, що останнє та рішаюче слово в тій справі належить виключно парляментарній соціялістичній фракції.

Накінець зібралася судити своїх товаришів в уряді і парляментарна фракція разом з контрольною комісією партії в числі 170 душ. Перед тим партійним ареопагом стали соціялістичні міністри з канцлером Мюллером на чолі. Мюллер заявив, що він і його товариші в уряді мусіли поступити так, як поступили, бо мова йшла про рішену вже попереднім парляментом і урядом справу, а відмова кабінету від виконання тієї постанови булаб спричинила неминучо урядову крізу. Делеґати провінціональних груп критикували тактику соціялістичних міністрів і підкреслювали, що вона викликала велике негодування в соціялістичних робітничих масах. Одначе та критика на ніщо не здалася. Зібрані приняли резолюцію, в якій виказують жаль з приводу того що сталося, бо міністри соціялісти повинні були в тій справі звернутися за опінією до парляментарної фракції, але рішили, що всеж з того приводу їм покидати уряду не можна, бо участь соціялістів в уряді є незвичайно важна для інтересів пролетаріяту. Таку постанову принято чотирма пятими голосів зібраних. Покищо тим і вичерпався дуже немилий для німецької соціялдемократії етап в політиці біжучого дня. Панцирник будують, а соціялісти далі сидять в уряді та цю будову покривають і несуть за неї відповідальність. Ось як виглядає реальна політика німецької соціялдемократії! Якщо вона хоче нести відповідальність за долю держави і притім стояти безпосередньо на сторожі інтересів робітництва мусить іти на компроміси, і то на такі компроміси, які — як у даному випадку — стоять навіть у яркій та крикливій суперечности до підставових принципів соціялістичної ідеольоґії.

Не можна ні на хвилю сумніватися, що така політична тактика німецької соціялдемократії не причиниться до закріплення своїх впливів серед робітничих мас, бо невдоволені принціпіялісти зуміють використати такі факти проти теперішнього партійного проводу та тим без сумніву причиняться до внутрішнього ослаблення партії. Але на те, здається, нема ради, бо таке є життя зі своїми невмолимими вимогами й несподіванками біжучих хвиль.

Чеські загони на Закарпатті.

Штучне насаджування чеської школи на Закарпатті. — Чеські школи без чеських учнів. — 17.400 українських дітей поза школою. — Жиди піонірами чехізації. — Обурення закарпатського громадянства. — До боротьби за народньо-культурне обличчя Закарпаття.

Чеський уряд давно ділом перекреслив свої святочні зобовязання щодо Закарпатської України, а особливо в справі її автономії. Замісць автономії систематично проявляються планові централістичні намагання. Після висилки на підбій нашого Закарпаття пробоєвих адміністраційно-поліційних курінів; після насадження там леґіонерських загонів; після приспішеної деморалізації верхів тамошнього громадянства політичними партіями і російською еміґрацією; після поділу інтеліґенції на два різко ворогуючі табори „язиковим вопросом"; після розпочаття нагінки на народній рух й українську еміґрацію при допомозі всяких Свойшів, — прийшла черга на ступневу чехізацію нещасної закарпатської країни — не лише при допомозі адміністрації, але й при допомозі школи.

Постараємося коротко подати дані про „розвиток" чеського і взагалі народнього шкільництва на Закарпатті, щоби нашим читачам дати поглядову лекцію „братерського" відношення чехів до тієї частини української землі, що найшлася в їхньому посіданні.

Чеські школи на Закарпатті зявляються аж в 1926 р. До половини 1928 р., себ-то до кінця шк. року 1927—28 чеських народніх державних шкіл на Закарпатті було вже 93. З тих 93 шкіл лише 11 є таких, в яких всі учні (в чеських кольоніях: Анталівці й Батієві), або більшість з них (в місцевостях: Акна-Солотвина, Перечин, Севлюш, Ужгород, Туря-Ремети, Драчин, Ясінь, Киральгаза, Вилок) є чеської народности. Істнування цих одинацяти шкіл для дітей чеських урядовців і кольоністів можна вважати наскрізь оправданими. Решта, себ-то 82 чеські школи мають наскрізь чехізаційний характер. З тих 82 шкіл є шість таких, в яких усі учні є **жидами** (Біла Церков, Кивяждь, В. Копана, Неліпина, Вульхівці, Город), а в Німецькій Мокрій всі учні є **німцями.** Взагалі є 18 сіл з чеськими школами, в яких нема ані **одної чеської дитини,** а 34 сіл таких, де в **чеських школах є 90—99 проц. жидів.**

Коли візьмемо на увагу 74 чеських шкіл зі 120 клясами, щодо яких маємо докладні статистичні дані, то одержимо таку картину народности учнів: всіх учнів у тих школах було 5121, з того чехів **1060,** жидів **3414,** німців 190, мадярів 384, українців **154,** і 80 інших. Говорячи відсотками, слід ствердити, що в чеських школах чеські учні становлять лише 20.5 проц., жидівські 64.5 %, мадярські 7.5%, німецькі 3.5%, а українські 3%. Крім того на Закарпатській Україні є 14 **словацьких** шкіл з 25 клясами, в яких було 1124 учнів-словаків, 177 жидів, 123 мадярів, 7 українців і 3 німців.

Щодо кількости і складу учителів, то їх було в 1927 р. 1082, з того: 707 українців, 207 мадярів, 141 чехів, 17 німців і 10 румунів. В р. 1928 всіх учителів було вже 1.144, а з того: українців 732, мадярів 213, чехів 170, німців 19 і румунів 10.

На Закарпатті маємо обовязаних до шкільної науки (в шкільному віці) українських дітей 76.000, а чеських 2526. До школи ходило українських дітей 58.600, а чеських 2.400, отже поза школою (не ходило до школи) українських дітей 17.400 (23 проц.), а чеських лише 126 (2.5 проц.).

Чеські школи є краще випосажені, мають гарні будинки, тоді як українські містяться часто в ліпанках, а в багатьох українських селах взагалі нема шкіл, бо вони ще досі невідбудовані. На одного учителя в чеській школі припадає менше, як 30 учнів, а на одного учителя в українській школі припадає до 80 учнів, а часто й 100.

Як у таких умовах виглядає українська школа і яку вона користь може дати, не важко собі уявити.

Піонірами чеської школи на Закарпатті, розсадниками чехізації, які всіми способами страються приподобатися власть імущим, є — очевидно — жиди. Як колись вони були заборолом мадяризації, так тепер є піонірами чехізації.

Чеські загони захоплюють в свій „культуртреґерський" полон головно жидів, мадярів і німців, щоби опісля разом з ними розпочати приступ на українців. Чехи дають своїм теперішнім і будучим союзникам на полі чехізації гарну і добру, прекрасно випосажену школу, лишаючи 17.400 українських дітей поза школою, без науки й освіти. Є це ганьба нашого століття, є це сором для тих, що держать у своїх кліщах частину території, полишаючи її в тьмі і невіжестві.

Наше громадянство Закарпаття слушно обурюється з приводу такої крайно протекційної шкільної політики в користь чехів, а в некористь туземців. Воно обурюється ще й тому, що чехи ведуть загальну шкільну політику у відношенні до національних меншостей (жидів, мадярів, німців) на некористь краєвої більшости. До цього обурення прилучуємося й ми.

Але самого обурення мало. Треба боротися за школу й освіту, треба постійно і вперто обстоювати право на науку й на шкільну політику, треба примусити національні меншости, а особливо жидів рахуватися з інтересами більшости, а в першу чергу домагатися віддачі всіх шкільних справ у краєві руки, роблячи зі шкільної справи чолову справу краєвої автономії. І ще одна порада нашим закарпатським братам: Крайна пора обєднатися всім спільно, закинути всякі „язикові вопроси" і штучно викликаний московсько-чеськими впливами язиковий хаос, стати на єдино доцільній народній українській основі і зробити ту школу дійсно народньою, творчою, корисною. Інакше з цього розщіплення все будуть користати чужинці і лишати вас позаду в культурному розвитку, родувоєних, розбитих, безбатченків без звязку з великим українським народом, без Вчора і без Завтра!

Всі українські діти до української школи! — Хто минає рідну школу і посилає дитину до чужої школи, той ворог своєї дитини й української нації!

Міжпарляментарна Унія.

Сьогорічна сесія в Берліні.

Сьогорічний конгрес, себто 25-ий з черги щорічний зїзд Міжпарляментарної Унії відбувається в Берліні. Наради конгресу Унії почалися 23. п. м. і потрівають до 28. п. м., повних 6 днів.

Вже перед війною розпочалися тісніші взаємини між парляментами шляхом скликування щорічних нарад, присвячених питанням парляментарного життя і практики. Та війна перепинила ці взаємини. Аж після війни, в добі розвинення всяких міжнародніх конгресів, віджила й Міжпарляментарна Унія, якої конгреси по черзі відбуваються в одному з осідків парляменту.

Міжпарл. Унія, вдержуючи звязок між парляментами світа, на своїх конгресах розглядає важливі питання сучасного політичного, культурного й економічного життя, співділаючи в зближенні між державами й народами та усуваючи численні перепони на шляху до мира. Розуміється, дебати на конгресах Міжпарл. Унії мають чисто теоретичний характер, а їх постанови можуть мати поки-що хіба моральну вартість. Та всеж важно, щоби між голосами визначних парляментаріїв не бракувало й нашого голосу в обороні топтаних прав українського народу.

В Міжпарл. Унії польський сойм має 16 місць. З того на представництво непольських народів — з огляду на клюбове розбиття „меншостевого" представництва — припадає всього три мандати, а саме: один українцям, один німцям й один жидам. Висланцем Українського Клюбу на конгрес Унії є його голова д-р Дмитро Левицький, який дня 22. ц. м. в товаристві послів Целевича, Палієва, Кузика й ін. виїхав до Берліна.

Отже вперше після війни в конгресі Міжпарл. Унії з повноправним голосом бере участь український парляментарист.

Середні фахові школи.

I.

Навязуючи до фахових, добре обдуманих статей інж. Юрія Крохмалюка (про потребу збільшування числа інжинірів українців у ріжних галузях техніки в ціли поширення нашого промислу) — і інж. Павла Волосевича (про інжинірів спеців на Радянській Україні, про їх вплив на розвиток промислу і про образування інжинірів спеціялістів), — поміщених недавно в „Ділі", уважаю за відповідне подати до відома нашого загалу деякі ближчі дані, зібрані з урядових, опублікованих джерел, про середні технічні фахові школи в Польщі. Наша суспільність робить щойно перші кроки на полі організації власного промислу. Причиною цього є між іншим обставина, що в нас за мало фахових людей, які малиб відповідні фахові студії, між іншими укінчені бодай середні технічні фахові школи.

Недостача кваліфікованих і обізнаних з новочасними засобами техніки й з новочасними способами продукції помічничих сил так званих „техніків" і майстрів не позволяє на піднесення темпа й рівня збірної біли нашого рідного промислу праці.

Одним з найважніших засобів до зміни на ліпше є вишколення нашої молоді в фаховім-технічнім напрямі. Молодий чоловік, що кінчить середню загально-образуючу школу (гімназію всякого типу), не є предиспонований до практичного життя і не може знайти заняття, натомісць молодець з укінченим середнім технічним образуванням так званий в промислі „технік" може без перешкоди найти працю в усіх галузях промислу і в приватних та комунальних технічних підприємствах.

Технічні школи мають на цілі виробити такого працівника, що без огляду на свою спеціяльність міг би сповнювати двоякі чинности: 1) наглядати роботи напр. у копальнях як штиґар, в текстильних фабриках як майстер відділу, в фабриках машин як помічник варстатового інжиніра, або майстра відділу при будові й консервації доріг, — як технічний дозорець і т. п.; 2) виконувати помисли, опрацьовані у фабричних і інжинірських бюрах напр. як помічник конструктора, як кальку́лятор, помічник архітекта і т. п., або по відбутті відповідної практики працювати самостійно.

Теперішня середня технічна школа приймає молодь без довшої практики, вимагаючи звичайно лише тримісячної практики. Вона знайомить натомісць з реміснichою стороною фаху, через працю в шкільних варстатах і обовязкову практику у відповідних підприємствах, що тріває найменше шість тижнів в часі кожних шкільних літних ферій. Крім цього ученик, по відбутті науки в школі, не одержує відразу кінцевого свідоцтва, але доперва по однім або двох роках заробкової позашкільної праці. В тій ціли складає звіт зі своєї праці й предкладає свідоцтва своїх зверхників. Як „Іспитова Комісія" на основі звіту та звязаного з ним іспиту ствердить відповідний рівень практичного вироблення кандидата, то по переведенні з ним ще іспиту з теоретичних предметів і з правних приписів, які відносяться до даного фаху, надає йому назву й степень „техніка" — та заразом видає свідоцтво, що стверджує його фахову кваліфікацію. Ця система має на цілі випускати в життя технічні сили цілком добре підготовані до такої важкої та відповідальної праці, якою є праця техніка.

Тепер істнує два роди (типи) технічних шкіл: а) основний тип, до якого належить більшість шкіл, що приймають молодь з образуванням 4 кляс середньої загальнообразуючої школи (гімназії) або 7 кляс вселюдної школи, — наука тріває 3 до 4 роки залежно від фаху; б) вищий тип. Є то школи будови машин і електротехніки. Приймають вони кандидатів, що мають образування 6 кляс середньої загальнообразуючої школи (гімназії) та зложать вступний іспит з польської мови, математики, фізики й відручного рисунку. Наука тріває в них до 7 півріч (курсів), не числячи приготовляючого року, на котрий приймають тих, що мають тільки 5 кляс гімназ.

Щодо прав в державній службі, то абсольвенти середніх технічних фахових шкіл мають їх у тій самій мірі, що й матуристи середніх загальнообразуючих шкіл (можуть одержати посади II. катеґорії).

Залізничі, скарбові, митові і т. п. уряди вимагають від своїх функціонарів фахових відомостей так, що абсольвенти фахових шкіл мають фактичну перевагу над матуристами гімназій. Укінчення фахової школи з підбудовою 6 кляс гімназії (технічні школи, торговельні ліцеї і т. д.) дають право до скороченої військової служби й до осягнення старшинського (офіцерського) степеня в армії.

II.

Виказ середніх технічних фахових шкіл.

А) Школи механіки й електротехніки: 1) Школа будови машин і електротехніки у Варшаві при вул. Мокотовській ч. 6;

2) школа будови машин у Познані при вул. Ключборській ч. 5, образує працівників для машинового промислу з спеціяльним узглядненням машин до управи ріллі та для переробляювання рільних продуктів — обі школи під 1 і 2 є школами вищого типу;

3) механічні виділи в промислових школах у Кракові, Вельську й у Львові, в текстильній школі у Лодзи, в гірничій школі в Домброві Гірничій, в технічній у Вильні — та в школі будови машин у Ґрудьондзу.

Б) Будівельні школи:

1) Виділи архітектурного будівництва в Варшаві, Кракові, Познані, Вильні й Ярославі;

2) виділи дорогового й водного будівництва в Варшаві, Львові, Познані, Вильні й Ковлі.

В) Текстильні (волокничі — ткацькі) школи: 1) в Лодзі, 2) в Вельську.

Г) Гірничі й гутничі школи: 1) Домброва Гірнича, 2) Тарновске Ґури

3) вертнича школа в Бориславі.

Ґ) Хемічні школи (крім названих під В): 1) хемічний виділ у Кракові, 2) цукровничий виділ в Бидгощі.

Д) Школа лісного промислу в Ломжі

Е) Школа промислової графіки в Бидгощі.

Є) **Мірничі школи** в Варшаві, Познані, Львові, Ломжі й Ковлю.

Ж) **Залізничі технічні середні школи** в Варшаві, Сосновцу, Радомі, Вильні й Берестю н. Бугом.

(Залізничі техничні нижчі школи в Варшаві на Празі, Барановичах, Луцьку й Холмі. Приймають з 4 або 5 клясою вселюдної школи).

З) **Школа морської плавби й корабельної механіки** в Тчеві. Є це школа вищого типу, що підготовляє капітанів і корабельних механіків.

АНТІН РУДНИЦЬКИЙ,
дириґент харківської академічної опери.

Старець символом молодости.

(З нагоди смерти Леоша Яначка.)

З Чехословаччини, з моравського Берна прийшла вістка, яку з великим сумом приняв увесь музичний світ. Леош Янячек умер. Недавно ще, перед тим днем, бадьорий, повний сил, невтомний у праці — а кілька днів пізніше чехи лишились без свого найбільшого сучасного творця. Зі здивуванням читав музичний світ телеграму про смерть Янячка. Бо нікому не прийшло на думку, що цей 74-літній дідусь, якого твори зраджували молодого революціонера — вже справді старий! Бо він, не вважаючи на свій вік, належав до покоління наймолодших, найсміливіших, до покоління, яке невпинно шукає, для якого мистецтво не є тільки кодексом відкритих формул, але невідкритою метою, до якої треба шукати завсіди інших шляхів. І він, Леош Янячек, до останньої хвилини свого життя був вірний ідеї, яку так ґеніяльно зясував Шенберг, що „шукати треба для самого шукання; до осягнення ціли це кінець змагань". І завдяки тому шуканню все інших шляхів, Янячек осягнув те, що рідко коли вдається творцям у такому віці: пошану і любов всього молодого покоління. А рівночасно з тим — неприлання, до незрозуміння у старшого. Шістьдесять літ життя і яких сорок праці потребував Янячек на те, щоби вибороти собі імя і вкінці звернути на себе загальну увагу. Йому вдалося це оперою „Єнуфа". Тріюмфальним походом пройшла вона на протязі кількох літ усі оперові сцени світа. Це був перший оперовий успіх чехів після Сметани „Проданої нареченої". І дивно: саме Янячек, якого музика фактично являється не тільки продовженням, але і відновленням, відродженням музики Сметани, Янячек, який сам себе вважав найбільшим знавцем Сметани (і з певністю ним був!) — саме він мусів все своє життя терпіти від невпинних докорів з боку своїх земляків: що ніхто так зле не розумів Сметани як він... Але це зрозуміле: бо від коли Янячек пізнав — на свій лад — Сметану, він твердив, що „Сметана є всетаки іншим ніж тим, яким його вважають". Та де це в світі могла би взяти верх одна ґеніяльна думка над поглядами професорів і докторів, усвячених традицією?!

Янячек творив проти традиції; інакше як вся чеська школа, яка повстала після смерти Сметани і Дворжака. Як ці два ґеніяльні творці, так і він, третій ґеніяльний, уповні творив під впливом чеської, зокрема моравської народньої пісні. Але він глибше сягав в її душу, ніж оба його попередники. Він прислухувався до звуків, що лежать у підсвідомости народу; з сентименту, з меляхолії своєї батьківщини він брав найбільше суттєве, само ядро її. Ліризму, мілкого, плаксиво-балакучого славянського ліризму, ненавидів він нарівні з педов. молодю — до якої він належав всією душею. Те, що його тіло було старше на пів століття не грало ніякої ролі.

Музика Янячка відповідала його переконанням: зведена до найкоротших форм, без усяких зайвих прикрас. Сам зміст. Його музика не хоче бути гарною; вона хоче бути тільки правдивою. Мимоволі насувається на думку сильвета Мусорґского: і цей ґеніяльний композитор говорив подібною мовою. Оба вони компонували в своїх операх не вірші, але прозу народу. Янячек, якого як фолькльориста перевищує один тільки Бартак, знав душу свого народу як ніхто інший. І в своїх власних, на народні мотиви творених мельодіях, він освічує її як ніхто перед ним і ніхто з сучасних йому чехів.

До останньої своєї хвилини Янячек твердо стояв у теперішности і брав з неї все, що йому видавалося вартісним. І Стравінського і Шенберґа — обох їх, головних представників всіх сучасних музичних течій, можна віднайти в творах Янячка. Подумати: старець, який до кінця свого життя не перестає бути революціонером — коли рівночасно сотні і тисячі на половину молодших композиторів вдоволяються осягненими „лаврами" (здебільша занадто скромними!) — та спочивають на них другу половину свого життя, не бачучи зовсім нових течій, що пропливають поруч них!

Як виглядало життя Янячка? Він уродився 1854. року на Моравах, як син сільського вчителя. Його виховання мало чимало схожого з вихованням інших великих композиторів. Перша наука читання, а рівночасно музики — у свого батька. Щойно в двацятім році життя вчиться в празькій консерваторії — як органіст. Незабаром стає диріґентом Фільгармонії в Берні. Після чотирох літ їде для дальших студій до Лейпціґу та Відня, відтак, вернувшись до Берна, основує там органову школу, яку веде довгі роки. Щойно в 1919 році стає професором композиції в консерваторії в Берні, а згодом її директором. Чеський університет у Празі дає йому почесний титул доктора. Однак до останньої хвилини „міродатні чинники" не спромоглися спровадити Янячка до столичної консерваторії в Празі. Старий професор, який держить крок з наймолодшими зі своїх учнів — це незвичайне явище. І — проти традиції. Тому і до кінця життя залишили Янячка в Берні, на провінції.

Композиторська спадщина Янячка велика. Він залишив пять опер: „Єнуфа", „Катя Кабанова", „Пан Бручек", „Пригоди хитрого лиса" і „Справа Макропульос", з яких дві перші вже відомі у цілому світі, а остання, щойно недавно вперше виставлена, втягнена вже на найближчий сезон у репертуар найважніших европейських оперових сцен. З орхестрових творів його „Сінфонієтта" зробила в минулому сезоні сенсацію в концертових салях. Для нас українців цікаво, що один з останніх орхестрових творів Янячка називається „Тарас Бульба". З цілої низки камеральних творів Янячка, рік-річно являвся один у програмах Фестівалів Міжнароднього Товариства Нової Музики. Це найкращий доказ не тільки їх вартости але і мистецького „вірую" їх автора.

Чудовим був цей срібноволосий патріярх, зі сніжнобілою гривою, мов у льва, а з 20-літними очима, з яких пробивався весь оптимізм його молодої душі, вся радість життям і своєю працею. Він знав, що для свого покоління він незрозумілий; але любов і зрозуміння молоді йому давало вдоволення і певність що так само як майже всі великі творці, він знайде між ними належне йому місце аж після смерти.

Б) **Школи артистичного промислу** в Кракові, Львові, Познані й Варшаві.

3) **Радіотехнічні курси** у Львові й Варшаві. Курси ці мають на цілі ширення радіотехнічних відомостей. По укінченні курсу й по відбутті відповідної практики можна стати **радіотелеграфістом** або радіомеханіком. Умовини приняття: 6 клас середньої загальноосвітньої школи або ріпоградної. Приймають також женщин. Наука тріває 6 до 8 місяців по 15 годин тижнево в пополудневих годинах. На курс для радіотехніків приймають з 4 класами гімназ.

1) **Школи цивільних пільотів** у Лодзі й Познані.

1) **Школи летичих механіків і обслуги** в Варшаві й Бидгощі.

Крім зазначених в описі технічних середніх шкіл вищого типу під А) 1 і 2 і під 3) (то є в Варшаві, Познані й Тчеві) а також радіотехнічних курсів під Й — всі інші технічні школи поміщені в списі (крім нижчих залізничих, технічних шкіл), є середніми технічними школами основного типу.

Близчих інформацій щодо всіх цих шкіл уділить дирекція кожної школи. (Треба долучити поштову марку на відповідь).

Тому, що в теперішних часах в організації цілого шкільництва взагалі, а в організації фахового шкільництва зокрема бувають часті зміни, — треба за цими змінами пильно стежити.

Хто може, нехай кінчить такі школи й заграницею. Є вони в промислі, щоби так сказати, підбудовою для високих технічних шкіл (політехнік, гірничих академій і т. д.). Наші інжинірі всякого типу без цеї своєї підбудови не можуть обійтися — так як взагалі кожна надбудова не може обійтися без підбудови.

Належалоб, щоби наша молодь користала з технічних середніх шкіл і основного і вищого типу, бо фахових людей, що покінчили середню технічну школу, а особливо школу вищого типу, у нас так, щоби не було. А різні причини промовляють за тим, щоби ми мали людей з укінченими середніми технічними школами як найбільше.

Танчаковський Йосиф.

Останні вісти.

КНЯЗЬ ВІД ПРОТЕСТУЄ ПРОТИ ПРОКЛЯМУВАННЯ АХМ. ЦОГУ КОРОЛЕМ.

Згідно з останніми відомостями з Тірани засідання конституанти, на якім наступить проклямування Ахмета Цогу королем Альбанії, відбудеться в найближчу суботу. Дипльоматичний справоздавець „Дейлі Телеграф"-у подав нову відомість, що князь Від, бувш. володар Альб. готує протест проти проклямування Ахмета Цогу королем Альбанії. Тої ж думки є протиіталійські альбанські політичні круги.

ПОВАЖНИЙ СТАН ХОРОБИ ЧІЧЕРІНА.

З Москви подають, що стан здоровля Чічеріна, який уже два тижні не встає з ліжка погіршився остільки, що вже бояться за його життя. При нім невідлучно перебуває лікар.

КАФАНДАРИС НЕ ЗАБИТИЙ.

Атенська агенція стверджує, що поголоски про убивство Кафандариса фальшиві. Джерелом тих інформацій є певно позбавлений більшого значіння випадок, який трапився в день виборів, коли на Кафандариса при відвідуванні ним дільниці збігців в Атенах напала група виборців.

АВСТРІЮ БУДЕ РЕПРЕЗЕНТУВАТИ В ЖЕНЕВІ Д-Р ЗАЙПЛЬ.

Газети подають, що канцлер Австрії д-р Зайпль буде репрезентувати на сесії Ліги Націй Австрію. Д-р Зайпль виїде до Женеви 1. вересня.

МІЖНАРОДНИЙ КОНГРЕС МИРУ МОЛОДІЖІ.

22. ц. м. в Еверде в Голяндії відбуваються наради Міжнародного Конгресу миру молоді. На зїзд прибуло коло 500 делегатів, що репрезентують 25 країн.

В ПЕРЕЇЗДІ З ТОКІО ДО ПАРИЖА.

22. ц. м. прибув до Варшави переїздом з Токіо до Парижа Ушіда, б. мін. загр. справ і член японської королівської пали, яко спеціяльний делегат Японії для підписання пакту Кельльоґа.

ҐЕНЕРАЛЬНИЙ СТРАЙК В ЛАТВІЇ НЕ ВДАВСЯ.

Латвійська соціял-демократична партія і латвійське центральне бюро проф. союзів висловилося проти проклямованого незалежними соціялістами і комуністами загального одноденного страйку, уважаючи його за провокацію зі сторони останніх. В звязку з тим загальний страйк не мав поводження. В Ризі застрайкувало ледви 25 проц. всіх робітників. Поліція арештувала коло 400 осіб, які старалися задержати трамвайовий рух і припинити працю в порті і на фабриках. Залізничники також відмовилися прилучитися до страйку.

ДЕСЯТЬЛІТТЯ НЕПІДЛЕГЛОСТИ АФҐАНІСТАНУ

В літній резиденції Аманулли відбуваються урочистости в звязку з десятою річницею непідлеглости Афґаністану. На урочистости прибуло до 1000 делегатів з цілого Афґаністану. Аманулла виголосив промову, в якій підкреслив, що афганський народ повинен боронити своєї непідлеглости до останньої каплі крови.

СТРАШНА ЕПІДЕМІЯ В АТЕНАХ.

Грецію навістила нагальна епідемія горячки, що поширюється з небувалою силою. Захоріло на неї вже коло 50 тис. осіб, значна кількість захорувань має смертельний кінець. З огляду на те збори парляменту будуть скликані 17. вересня, а вибори до сенату відбудуться в листопаді.

НОВИНКИ

— **Виставка українського малярства.** Всеукраїнський Історичний Музей ім. Шевченка в Київі підготовляє велику мистецьку виставу українського малярства від XVII до XX в. Вистава займе цілий перший поверх музейного будинку. Порядок розміщення експонатів має бути такий: в першій салі твори українських мистців XVII і XVIII вв.; у другій твори українських портретистів (Левицький, Боровиковський, Лисенко, Лямпі); у третій салі твори Шевченка (понад 60 малюнків); у центральній салі найдуться твори мистців з II. половини XVIII віку. В інших кімнатах будуть розміщені твори кисти Репіна, Маковського, Кримського, Микешина, Васильківського, Мартиненка і Врубеля. Крім того будуть на виставі і твори перед- і пореволюційних мистців кисти.

— **Поширення Всенародньої Бібліотеки України.** На останньому засіданні НКО директор Всенародньої Бібліотеки України Пастернак дав доповідь про роботу бібліотеки за 10 літ її існування. Вислухавши цю доповідь, колеґія НКО рішила, що за цей час значіння Всенародньої Бібліотеки України сягнуло не тільки за межі України, але й цілого Союзу, і що ВБУ стоїть тепер поруч із найкращими европейськими бібліотеками. За ці 10 літ ВБУ зібрала й частково впорядкувала 2,000.000 книжок, розгорнула широку науково-дослідчу й науково-педаґоґічну роботу в бібліографії і бібліотекознавстві й всебічно обслуговувала науковою книжкою широкі кадри наукових робітників і студентства. Беручи на увагу потреби ВБУ колеґія НКО ухвалила порушити перед РНК УСРР і СРСР клопотання про асигнування відповідних коштів із бюджету УСРР і СРСР на устаткування бібліотеки. Ухвалено побудувати протягом 1928-29 р. будинок ВБУ і книгосховище, збільшити штати бібліотеки й збільшити кількість закордонної літератури.

— **Авіяція на Україні.** В Харкові віддано недавно до ужитку новопобудований авіопорт. Таких авіопортів як у Харкові є в цілому СРСР тільки два: у Москві і Ташкенті. Минулого року літаки перевезли з України понад 2766 пасажирів. Вантажу перевезено 15.000 кг. Тепер робиться заходи, щоби обнизити ціни за їзду літаками. В 1929 р. українська авіяційна управа думає відкрити нову повітряну лінію, Харків-Москва, Харків-Київ, Харків-Баку. В Харкові мали відкрити школу летунства.

— **Спосіб поштових урядників шовіністів.** Дістаємо таке письмо: Дня 9. 8. ц. р. одержала я з уряду почт. в Ліську (пов. ліськe) чековий переказ враз з поштовим авізом, котрий по підписанні, очевидно по українськи, зараз на другий день відіслала назад післанцем до уряду почт. в Ліську з проханням виплатити гроші. Якеж було моє здивування, коли післанець замісць грошей приніс від начальника почт. уряду в Ліську листок паперу з такою заміткою: „Zwraca się przekaz N. 25000 celem podpisania tegoż łacińskiemi literami, w przeciwnym razie nie może być wypłaconym". Отсю соломонову відповідь п. управителя почт. уряду враз із чеком вислала я Міністерству П. і Т. у Варшаві. А цею дорогою подаю до відома Дирекції почт. — **А. Кордубова.**

— **Дрібні вісти з Радянської України.** Видавництво газети „Радянське Село" приступає в осени н. р. до видавання нового літературно-мистецького журналу для села. Журнал буде виходити двічи в місяць. — На залізничій стації Дарниця найшли робітники випадково великий скарб у піску. Фахівці, що розсліджували скарб твердять, що він походить з часів Бірона (цариці Анни Іванівни). Досі найдено 27 фунтів срібла, 9 золотих монет і 3 плятинові. Скарб має величезну історичну вартість. — У Кічкасі при будові Дніпрельстану найшла археольоґічна експедиція під проводом проф. Яворницького похоронний інвентар неолітичної доби та численні старогрецькі монети. — Всеукраїнська Рада Народнього Господарства затвердила проєкт будови суперфосфатного заводу в Константинівці. Завод має давати 150 тисяч тон суперфосфату річно. У випадку потреби можна буде піднести продукцію до 300 тисяч тон. — Невідомі твори Лисенка в числі 18 відшукав недавно у Празі Шевченківський Інститут. Вони скоро появляться друком. — Народній комісаріят освіти асигнував київській краєвій інспектурі кошти на реставрацію Софійського Собору. Вже почалися реставраційні роботи під проводом петербурського професора Кіпніка. — Ще цього місяця мають вийти з друку такі публікації про Шевченка: Коряк: Життя Шевченка; Ю. Савченко: Похорон Шевченка; Петренко: З історії Шевченкової могили; Хоменко: Леґенди й народні перекази про Шевченка.

— **Експедиція до полудневого бігуна.** Підготовка до задумуваної Бирдом виправи на полудневий бігун вже майже покінчена. На днях спустили на море спеціяльно до тої цілі збудований корабель, охрещений назвою „Ню Йорк". На згаданому кораблі відїде головна частина експедиції до Нової Зеляндії, яка є концентраційним пунктом для всіх учасників експедиції. Три літаки, призначені до виправи готові кожної хвилини до відлету. Експедиція забирає зі собою харчів на півтора року. План виправи має бути опрацьований дуже осторожно й совісно.

— **Місто банкротом.** Є в Німеччині в Палятинаті на французько-німецькому кордоні місточко Ст. Інґберґ. На днях оголосив маґістрат того міста нездібність виплати. З огляду на те вірителі запротестували векслі.

— **Чума в Манджурії.** На північний захід від міста Тінґ-Лін в Манджурії шаліє чума. 64 сіл вимерло вже на цю страшну недугу.

— **Повінь в Китаю.** Провінцію Антунґ у Китаю навістив нечуваний вилив ріки Гоанґ-Го. У филях нагло зібраної ріки найшло смерть 1800 осіб. Понад 200 осель залитих. На місце катастрофи прибули американські місіонарі. Після їх звідомлення 40.000 мешканців опинилося наслідком повіні без даху над головою.

— **Нагорода Нобля підвищена.** Шведський парлямент рішив звільнити фундацію Нобля від податку. Наслідком того премія Нобля буде підвищена з 120.000 шв. корон на 157.000 корон.

— **Чи знову невдалий лет?** Шведські летуни Гассель і Кремер, що підприняли лет: Америка — Ґренляндія — Ісляндія — Швеція, безслідно пропали. В Ґренляндії очікують їх надаремно. Правдоподібно впали вони жертвою катастрофи.

— **Львівська хроніка.** Згоріла крамниця з нафтою при вул. Пекарській. — На вулиці Жерельній переїхало авто на смерть Анну Бонк із Комарна. Шофера арештували. — Поліція арештувала родину Шпунарів за продажу фальшивого спірту.

— **Рекорди.** Відома англійська змагунка у плаванні, міс Іві Гоук переплинула пролив Ля Манш. Час: 19 годин і 15 хвилин. — До Фльоренції прибув один 60-літній голяндський журналіст, який перед кількома роками вийшов з Гаґену із заміром перейти пішком цілий світ. Він перейшов вже 42.000 км.

— **Різні вістки.** Арештували трьох сільських парубків, Стефана Губку, Павла Лучинського й Павла Буга за вбивство Петра Боровича з Глуховиць. — Біля Святославича напали на переїзджаючого фірою Станислава Прибиша сільські парубки та ограбили його. Справників нападу поліція арештувала. — 26. ц. м. почнеться у Варшаві Міжнародній Конгрес Умових Робітників. Конгрес тревтиме 3 дні. — В Берліні за одну лише минулу неділю було 54 жертв автомобілевих випадків. Між ними 10 убитих. — Берлінська поліція веде далі слідство в справі зловживань у німецьким військовім постачанні. Арештували трьох нових дефравдантів. Слідство держать у тайні. — В місцевости Враплейс на Чехословаччині впав метеор. Своїм світлом нагадував він місяць у повні. — Згоріло 65 гектарів чудового ліса у Фонтенблью у Франції. — На днях умер у Льондоні льорд Гольдан, визначний англійський політик, довголітний державний муж за часів ліберального уряду. — Англійська евангелицька церква domагається, щоби неділя, яка припадає на день 26. з. м. була санкціонована як „неділя мирового пакту" й усвячена відповідними молитвами. — Умер визначний болгарський учений Стоїлов. — В стейті Міннесот у Злучених Державах шаліє буревій, що спричинив багато жертв і великі матеріяльні шкоди.

Кіна.

„Аполльо": „Дитина цирку".
„Байка": „Дівчина з китайської дільниці" і „Печера Смерти".
„Лев": „Дама у спальнім вагоні".
„Палас": „Тільки для одної жінки".
„Фатаморґана": „Пат і Паташон за посильники".

Дописи.

НАДВІРНЯНЩИНА. (Посольське справоздавче віче для сіл: Гаврилівка, Парище, Велесниця повіту Надвірна. — Великі лугові вправи. — Фестин). День 12. серпня 1928. став для Гаврилівки і околичних сіл памятним, бо в тому дні відбулось там і посольське справоздавче віче і великі лугові вправи та фестин. На посольське справоздавче віче прибув пос. адв. д-р Степан Біляк у товаристві голови повіт. організації УНДО в Надвірній адв. д-ра Миколи Николайчука. В селі Парищі перед селом Гаврилівкою привитала народнього вибранця і відпоручника пос. Біляка сотня луговиків на конях з сіл: Парище і Гаврилівка з українським національним прапором і товаришила йому через Парище і Гаврилівку. В Гаврилівці уладжено біля церкви дуже гарну привітальну браму, на якій видніє в українських красках напис: „Борітеся — поборете". В тій брамі привитав представника Української Парляментарної Репрезентації Юрко Андрусяк в присутности заступників: а) від громади — Івана Семенова; б) від чит. „Просвіта" — Михайла Василишина; в) від кооперативи — Михайла Мельника; г) від церк. братства — Дмитра Паламарчука. По привіті вручено пос. Білякови як любому гостеви староукраїнським звичаєм хліб і сіл. — Посольське справоздавче віче тривало понад 2 год. Отворив його місцевий парох о. Антін Сірецький, представляючи громадянам пос. Біляка. До президії віча вибрали: адв. д-р Микола Николайчук як голова, селянин Дмитро Паламарчук, як заст. голови, а Дмитро Ткач як секретар. Пос. Біляк почав свою промову від виборчих надужить і від гідної постави українського народу в часі виборів. Дальше представив напрямні української політики, заложені в польськім соймі зараз-же на почат-ку у правно державній деклярації і дня 30. травня 1928. головою Українського Сойм. Клюбу та Українського Національного Обєднання послом д-ром Дмитром Левицьким. Відтак перейшов до шкільних справ. Обговоривши їх обширно та ґрунтовно спинився пос. Біляк на парцеляції дворських обшарів між мазурів-кольоністів і військових польських осадників не зважаючи на те, що український народ терпить величезний голод землі, бо українські села віддавна вже перелюднені, а до парцеляції українського населення не допускають. Вкінці згадав пос. Біляк і про польську адміністрацію, від якої чимало доводиться терпіти українському народови, про вибори до громад. рад і війтів, про нехтування української мови, про переношування українських урядників на захід і богато іншого. — Численно зібрані селяни і селянки з увагою вислухали посольського справоздавчого віча. По укінченні промови пос. Біляка, кілька селян ставило запити. Сел. Дмитро Василишин іменем зібраних на вічу предложив резолюцію, висловлюючу недовіря Укр. Сойм. Клюбові Українського Національного Обєднання і взиваючу до витримання на занятому становищі. Цю резолюцію віче приняло одноголосно. Віче відбулося в піднесеному настрою і скінчилося відспіванням українського національного гимну „Ще не вмерла". — Того самого дня по полудни відбулися під проводом адв. лугові вправи, в яких взяли д-ра Романа ... Парища і участь „Луги" сіл Гаврилівка, Парища і Велесниці ...

Лугів" зад. д-рові Миколі Николайчукові д-р Роман Борисевич в присутности пос. Білика й інших гостей. Зразу відбулися вправи луговиків: ручні і з топірцями разом зі співами до тих вправ, відтак ручні вправи луговичок зі співами до вправ. — По вправах відбувся фестин з забавами, якими проводив д-р Роман Борисевич, і з вежами, які будували луговики.

ВІДОЗВИ Й КОМУНІКАТИ.

Заклик до бувших залізничників.

Товариство Взаїмна Допомога неприйнятих до служби службовиків бувшої австрійської і російської держави й емеритів, пригадує альокантованим залізничникам, що на підставі розпорядження Міністерства Комунікації з дня 14/6. 1928 Ч. I./11228/2/28 треба вносити подання до тих Дирекцій Залізниць, в яких кожний повнив службу. Подання належить вносити у двох рівнозвучних примірниках на руки Товариства Вз. Доп., а Товариство направить їх до поодиноких Дирекцій. Подання мають вносити ті пп. Товариші, котрі ще досі не внесли подань.

Рівночасно просить Товариство Товаришів, які досі не вписалися в члени, щоби це зробили негайно, надсилаючи рівночасно членські вкладки. Адресувати: Львів, вул. Городецька 95, Дмитро Колісник.

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Евген Роман Дороцький, любий син Олени й о. Михайла, пароха в Потеличі, ученик II. кл. гімн., член Марійського Союза, спочив в Бозі, принявши Найсв. Тайни, дня 20. п. м. — В. Йому П.! 312 1—1

Евген Козакевич, емерит. гімназійний професор у Коломиї, визначний педагог, приятель молоді, член багатьох українських товариств, співробітник нашого органу в 90-тих роках мин. століття, помер у Коломиї дня 22. серпня н. р. Похорони Покійного відбудуться в пятницю, дня 24. серпня в Коломиї.

Покійний кінчив львівський університет. Спершу студіював україністику під проводом проф. Ом. Огоновського, а опісля класичну фільольогію. Як студент перейнявся Покійний глибоко новими поступовими ідеями, що тоді йшли зі заходу. Драгоманівський рух, що обняв був кращу народницьку частину тодішньої студентської молоді, не був чужий і Покійному. Ніжний, глибоко ідейний, відданий справі відродження свого народу, в свій час належав до найбільш освічених українців молодшого покоління. Якийсь час, в 90-тих роках мин. століття Пок. співробітничав у „Ділі".

Зазнав він і деяких прикростей з боку влади. А коли вкінці одержав посаду в гімназії, то — очевидно — на Мазурщині, в Дембіці. Довгий побут на чужині, серед неприязного окруження, депримуюче відбився на ніжній духовій структурі Покійного. Аж в 1902 р. вдалось йому перейти до української гімназії в Коломиї. Однак на ньому відбилися довгі літа депресії, так що Покійний робив враження якби заляканого. На становищі гімназ. професора в Коломиї пробув аж до приходу польської влади, коли то перейшов спершу на відпустку, а опісля на емеритуру. Був незвичайно прихильний до молоді, справедливий, надиханий духом гуманности, глибоко освічений, щирий патріот, хоч тихий і пересадно скромний. Жив самітно, і та самітність, пожиткуючи серед голих стін, ще більше депримуюче впливала на нього. Єдиними його приятелями, яким він всецило довірявся, були книжки, божественні автори старого й нового світа. З особливим замилуванням і вдоволенням слідкував він за ростом української літератури. Від часу до часу в глибоко обдуманих і проаналізованих докладах ділився Пок. своїми поглядами, спостереженнями і дослідами в невеличкому гурті товаришів-учителів. На ширшу арену не виходив ніколи.

Пок. Евген Козакевич належав до тих нечисленних людей, що значать шляхи й сліди поступу, що рівняють праві путі, до робітників тихих, скромних і незамітних, хоч в інших часах і в інших умовинах такі люди могли би бути світилами.

В. Й. П.

ОПОВІСТКИ.

„Вертеп Наших Днів" — Галактіона Чіпки і Ле-ле!

Сколе,	пятниця	24/8
Синевідсько вижне	субота	25/8
Стрий,	неділя	26/8

274 2—3

Новий Український Театр під дир. Панаса Карабіневича.

Войнилів:

24. VIII. Циганка Аза.
25. VIII. Вій.
26. VIII. Сирітка Ася.
27. VIII. Маруся Богуславка.

В прив. учит. жін. Семинарії С. С. Василіянок в Дрогобичі вступні іспити на I., II., III., і IV. курс відбудуться додатково на днях 30. і 31. VIII. і 1. IX. н. р. — Зголошення щоденно в канцелярії Семинарії устно або письменно. — Управа 308 2—3

Гімназія „Рідної Школи" з правом прилюдности в Коломиї. Додаткові вписи до кляс IV—VIII і вступні іспити до кляс IV—VII відбудуться дня 31. серпня і 1. вересня в 8. годині рано. В міру зголошень відкриється підготовний курс до IV кл. Початок шк. року дня 3. вересня. — Управа. 307 а 2—3

Семинарія Р. Ш. з правом прилюдности в Коломиї. Додаткові вписи на курс I—V і вступні іспити на курс I—IV відбудуться дня 31. серпня в 8. годині рано. В міру зголошень відкриється підготовний курс на I. рік. Початок шк. р. дня 3. вересня. — Управа. 307 б 2—3

Із мужеських Учительських Семинарійних курсів „Рідної Школи" у Львові. З огляду на кілька вільних місць на муж. семинарійних курсах „Рідної Школи" переводиться додаткові вписи кожного вторка і пятниці від 8—11 год., а від 1—5 вересня що дня. Вступні іспити на I—IV будуть від 1—5 вересня, в будинку семинарійних курсів при вул. Театинській ч. 10. II. поверх. — Антін Крушельницький, управитель 1—1

Заклик до учительства. Всіх товаришок і товаришів, що: 1) перенесені службово зі східних до західних повітів; 2) змушені були приняти посади в корінній Польщі; 3) безуспішно вносили прохання про надання посад до ріжних Кураторій (назвати котрих) — прошу подати негайно свої точні адреси до В.П.У.У., Львів, вул. Оссолінських 8/II, зазначуючи, до котрої з повищих категорій їх зачислити. — **Посол Дмитро Великанович.**

T-во письменників і журналістів ім. І. Франка у Львові складає щиру подяку Комітетові Пань в Ямнім за жертву 107 зол. на будову оселі в Ямнім, зібрану при нагоді влаштованої ними забави після фестину.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ГІМНАЗІЙНИЙ професор прийме 2—3 учеників на станцію. Зголошення до Адм. „Діла". 296 3—3

ЛЕКЦІЮ учеників гімназії обійме на селі укінчений гімназист. — Зголошення під „Праця" до Адм. „Діла". 3—3

В ЯВОРОВІ є негайно на продаж: 1) Половина реальности в місті — місце дуже добре на торговлю. 2) Понад 3 морги поля. Зголошення слати до „Союзного Базару", Львів, вул. Руська ч. 20. під „Реальність". 302 2—2

БЕЗДІТНА родина прийме на мешкання і харч, ученика з нижчих кляс вул. Сапіжинська ч. 21. Попова. 303 2—2

УЧЕНИКІВ двох вищої гімназії знайде помешкання. Мужеська опіка, гімназія близенько, також німецька конверзація. — Львів, вул. Листопада ч. 1. I. пов. двері 4. 310 2—2

ФОТЕПЯНИ, піяніна першорядних закордонних фабрик на ріжні ціни продає, мінає: Ганас вул. Пілсудського ч. 21, I. пов. 221 7—10

ІНСТРУКТОР. Помешкання і харч у Львові даю солідному студентови університету, за поміч двом ученикам VIII кл. гімназ. — Зголошення до редакції „Діла" під „Інструктор". 294 2—3

ГОДИННИКИ „Zenith", „Longines" також біжутерію власного виробу поручає: Домбровський - Розважевський, Львів, (Готель Жоржа) — Догідні умови 2451 10—?

ПРИЙМУ 2-ох учеників, учениць на мешкання з віктом, вул. Хоцімська ч. 3/III пов. дв. ч. 9. 299 2—2

ПРИЙМУ на станцію дві панночки, виховані в релігійнім дусі. вул. Гаубока ч. 21/II пов. 304 2—2

ДО ВИНАЙМУ для учениць або учеників — соняшний покій зі здоровим харчем, вул. Кохановського ч. 73/I п. двері ч. 8. 319 1—2

АДВОКАТСЬКИЙ концiпієнт на 4-ім році адв. практики глядає місця у адвоката. Листи з усліями слати на адресу: Д-р О. Бай в Буську к. Львова. 313 1—1

ІНТЕЛІҐЕНТНА вдова, бездітна, 29 літ, вийде заміж, тільки за Галичанина, що є на сталій посаді у Львові, та потребує мешкання і домової обхідниці в газдівстві. — Адреса: Drozd — Lwów, poste restante poczta вул. Валова. 318 1—1

ПРАКТИКАНТА до склепу з укінченою виділовою школою або II. кл. гімназійною з доброї родини, що має родичів у Львові, прийме Союзний Базар, Львів, вул. Руська ч. 20. 316 1—3

ФРОНТОВА кімната з меблями, біча на вул. Личаківської до винайму на довший час поважній особі. — Зголошення до Адміністрації „Діла". 315 1—3

ХТО знає, де і коли помер четар У. Г. А. Евген Ваньо з Буська. — Листи з повідомленням слати на адресу: Д-р О. Бай в Буську к. Львова. 314 1—1

В КРАКОВІ пошукую станції від дня 1. вересня, для абсольвентки гімназ. при інтеліґентній, українській родині. — Зголошення враз з умовами слати негайно на адресу: о. Алекс. Трешневський, в Коровиці п. Любачів. 323 1—2

ДЛЯ ХЛОПЦЯ з III. кл. гімн. потрібна учителька з гімназійною матурою і зі знанням гри на фортепяні. Тишовницька в Довголуці поч. Любинці, Стрий 321 1—5

ПРИЙМУ на станцію учеників. — Зголошення письменні в „Рідній Школі", Львів, Ринок ч. 10. під „Станція". 322 1—2

ПРИЙМУ на станцію учеників з нижчих кляс. Помешкання ясне, соняшне. вул. Скарбківська ч. 5. II. п. ч. дверий 17. 326 1—1

ПРИЙМЕ на станцію учеників жінка священика. — Тернопіль, вул. Мохнюшки ч. 2. 325 1—3

БІЖУТЕРІЮ, ЗОЛОТІ і СРІБНІ ВИРОБИ продає за готівку і на рати від десятків літ у цілім краю знана фірма **Івви Зельтенрайх**, Львів, пл. Марійська ч. 5. Купую бриланти, золото, срібло, плачу найвищі ціни. 3 110-?

СОЛІДНА ЖІНКА скромних вимог, інтеліґентна, лагідної вдачі, середнього віку, найде місце у світського вдівця яко господиня дому у Львові. — Услівя: запевнення щирої материнської опіки 7-літньому синкові. Дальше бажане щоби піднялася сама варити та виконувати з правдивим замилуванням дрібні праці домашні. — Власноручно писані зголошення з поданням вимог до кінця серпня слати до Адміністрації „Діла" під „Добре трактовання". 324 1—3

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Вже крайна пора слати замовлення на

ЗИМОВЕ ВЗУТТЯ

до фабрики ріжнородних пантофлів і папучів

Т. ПРОЦИШИНА

ЛЬВІВ, вул. ВРОНОВСЬКИХ ч. 4.

(Замовлення з провінції полагоджується негайно).

261 ?—10

ЇЖТЕ МІД — шануйте своє здоровля.

Найліпший і найдешевший мід патоку ріжних гатунків дістанете що дня від години 8 р. до 4 поп. в кооперативі

„РІЙ", вул. Костюшки 3. I п.

320 1—1

Конкурс.

На посаду учительки (ля) ручних робіт і рисунків в жіночій семинарії С. С. Василіянок в Дрогобичі. — Подання слати до Дирекції до дня 30. VIII. 1928 р. Платня після умови.

298 2—2 Управа.

ПОДЯКА.

Вп. П. П. Артистам-малярам Северинови Борачкови і Йосифови Ярелі за стилеве і прегарне розмальовання церкви в Клебанівці сердечне Спаси Біг.

о. Теофіль Копистянський
декан і парох в Клебанівці.

317 1—1

Ч. 11114/28. Львів, дня 23.VIII. 1928.

Вибори делегатів.

ОГОЛОШЕННЯ.

Управа підписаної Каси Хорих подає до публичного відома убезпечених і працедавців, що по думці устави з дня 19. V. 1920 року (Дн. Уст. Р. П. Ч. 44, поз. 272) і розпорядку Мін. Праці і Суспільної Опіки з дня 24. березня 1926, відбудуться вибори делегатів до Ради Каси Хорих кор. стол. віль. м. Львова, для працедавців дня 17. листопада ц. р., а для убезпечених дня 17. і 18. листопада, що листи кандидатів належить зголосити до Управи, вул. Браєрівська ч. 8. до дня 26. жовтня ц. р. до години 14-тої, що рекламаційний час зачинається дня 5. вересня ц. р., а кінчиться дня 16. вересня година 20.

Близші і докладні відомости є подані в афішах і у „Газеті Львівській".

За Управу Каси Хорих м. Львова
Предсідник Управи
М. ХРИСТОВСКІ.

397 1—1

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.